

Datum
2020-05-18

Statsrådet Magdalena Andersson
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Förslag till lagändring i syfte att uppnå konkurrensneutralitet för kundägda bolag vid renodling till tjänstepensionsbolag och undanröja omotiverade skatteeffekter

Bästa Magdalena Andersson,

Vi vill lyfta en angelägen fråga som är av vikt för miljontals tjänstepensionssparare; den nya tjänstepensionsregleringen och dess koppling till skattelagstiftningen.

En ny lag om tjänstepensionsbolag antogs i november för att anpassa regelverken för behov på marknaden. Den nya lagen (2019:742) ska säkerställa ett fullgott skydd för nuvarande och framtida pensionärer och en effektiv förvaltning av tjänstepensioner för miljontals tjänstepensionssparare.

Skattelagstiftningen har däremot inte anpassats till nya tjänstepensionslagen för att skapa nödvändiga förutsättningar för kundägda bolag. Det medför att kundägda tjänstepensionsbolag, och därmed kunderna, riskerar omotiverade skatteuttag. Motsvarande skatteeffekt drabbar inte aktiebolag¹. Skatteeffekterna för kundägda pensionsbolag kan uppgå till åtminstone några hundra miljoner kronor och som mest uppemot en miljard kronor. Skatteeffekterna gör att ett stort antal pensionssparare stängs ute från den nya tjänstepensionslagen och därmed går miste om nyttan av den nya lagstiftningen.

För att anpassa verksamheten till nya tjänstepensionslagen krävs att tjänstepensionsverksamheten renodlas från annan verksamhet. Det innebär i praktiken att pensionsspararnas kapital flyttas inom koncernen så att tjänstepensionsverksamheten och annan verksamhet inte ligger i samma bolag. När pensionskapital, som aktier, fastigheter och sammanhängande vinster, flyttas inom en kundägd koncern kan det inte göras med skattemässig kontinuitet. Därmed uppstår skatteeffekter. Pensionsspararna i kundägda bolag kan vid en renodling därför drabbas negativt av direkta och indirekta skatteeffekter. Detta trots att sådana så kallade delöverlåtelse alltså krävs för att renodla verksamheten till tjänstepensionsföretag enligt nya lagen. Vid en delöverlåtelse sker i realiteten ingen förmögenhetsöverföring och inget resultat uppstår, varför det skatteuttag som uppstår framstår som omotiverat.

Från Folksam utgår vi från att det inte är regeringens mening att pensionssparare, som via sina arbetsgivare pensionssparar i kundägda bolag, ska drabbas av omotiverade skatteeffekter och därmed missgynnas i förhållande till dem som har sin tjänstepension i aktiebolag.

Folksam har låtit analysera rättsläget med hjälp av såväl interna som externa experter och för även en dialog med Skatteverket. För att möjliggöra för kunder i ömsesidiga bolag att

¹ Aktiebolag kan flytta en del av ett pensionsbestånd inom en koncern med skattemässig kontinuitet utan att några nya skatter uppstår. Aktiebolag kan även använda kontinuitetsregler som underprisöverlåtelse och verksamhetsavyttring. Dessa regler står inte till buds för en kundägd pensionskoncern.

ta del av fördelarna med tjänstepensionsregleringen på liknande villkor som kunder i aktiebolag och utan risk för omotiverade och omfattande skatteeffekter som påverkar pensionerna, menar vi att skattelagstiftningen behöver justeras.

Den föreslagna justeringen innebär att även kundägda pensionsbolag ska kunna göra delbeståndsöverlåtelser med skattemässig kontinuitet för att renodla tjänstepensionsverksamheten inför en omvandling till tjänstepensionsföretag.

Vi har tillhandahållit finansdepartementets skatteavdelning ett förslag på hur detta skulle kunna lösas lagtekniskt (se bilaga 1). Förslaget innebär en skattelagstiftning som ger skattekontinuitet oavsett verksamhetsform för att åstadkomma konkurrensneutralitet.

För Folksam och våra kunder, tillika ägare, är det angeläget att få till en sådan justering av skattelagstiftningen, som får anses vara av begränsad omfattning, så snart som möjligt.

Vi vore tacksamma för en återkoppling om huruvida regeringen avser agera för att möjliggöra delbeståndsöverlåtelse för kundägda bolag med skattemässig kontinuitet. Folksam delger gärna Finansdepartementet vår analys och förslag på lösning i särskild ordning.

Med förhoppning om snar återkoppling.

Vänligen

Ylva Wessén
Vd och koncernchef Folksam
E-post: ylva.wessen@folksam.se

Bilaga 1: förslag till ny lagtext

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) att 30 kap. 14 och 15 §§ och 39 kap. 12 § samt rubriken närmast före 39 kap. 12 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

14 §²

Om näringsverksamheten i en juridisk person tas över av en annan juridisk person, får också periodiseringsfonderna tas över vid ombildningar enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) och vid överlåtelse av ett ömsesidigt livförsäkringsföretags hela försäkringsbestånd till ett försäkringsaktiebolag som bildats för ändamålet.

Vid sådan överlåtelse av delbestånd som avses i 39 kap. 12 § andra stycket, får det övertagande företaget ta över det överlåtande företags periodiseringsfonder till den del dessa kan anses hänförliga till det överlåtna delbeståndet. Det sagda gäller dock bara om överlåtelsen uppfyller villkoren i 39 kap. 12 § tredje och fjärde styckena.

Vid en sådan ombildning av ekonomisk förening till aktiebolag som avses i 42 kap. 20 §, får aktiebolaget ta över den ekonomiska föreningens periodiseringsfonder.

Bestämmelser om att periodiseringsfonder får tas över finns för kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §, för verksamhetsavyttringar i 38 kap. 15 § och för partiella fissioner i 38 a kap. 15 §.

15 §³

Om en periodiseringsfond tas över, anses den som tar över fonden själv ha gjort avsättningen och avdraget för denna för det beskattningsår som avdraget faktiskt hänför sig till.

Om en periodiseringsfond eller del av en periodiseringsfond tas över, anses den som tar över fonden eller delen av fonden själv ha gjort avsättningen och avdraget för denna för det

² Senaste lydelse 2006:1422.

³ Senaste lydelse 2011:1256.

beskattningsår som avdraget faktiskt hänför sig till.

Övertagande av hela försäkringsbeståndet

39 kap.

Övertagande av vissa försäkringsbestånd

12 §⁴

Om ett försäkringsföretags hela försäkringsbestånd tas över av ett annat försäkringsföretag, ska det överlåtande företaget inte ta upp någon inkomst eller dra av någon utgift på grund av överlåtelsen. Det övertagande företaget inträder i det överlåtande företags skattemässiga situation.

Om del av ett försäkringsföretags hela försäkringsbestånd och därmed sammanhängande verksamhet (delbestånd) tas över av ett annat försäkringsföretag, ska det överlåtande företaget inte ta upp någon inkomst eller dra av någon utgift på grund av överlåtelsen. Det övertagande företaget inträder i det överlåtande företags skattemässiga situation såvitt avser det överlåtna delbeståndet.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas bara om

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas bara om

1. det överlåtande företaget omedelbart före överlåtelsen är skattskyldigt för inkomst av åtminstone en del av den överlåtna verksamheten samt inkomsten inte är helt undantagen från beskattning på grund av ett skatteavtal, och
2. det övertagande företaget omedelbart efter övertagandet är skattskyldigt för inkomst av sådan verksamhet som det överlåtande företaget beskattats för samt inkomsten inte helt eller delvis är undantagen från beskattning på grund av ett skatteavtal.

Utöver vad som sägs i tredje stycket krävs för en tillämpning av bestämmelserna i andra stycket att

1. delbeståndet avser

- *endast sådan tjänstepensionsförsäkring som avses i 1 kap. 4 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag, eller*
- *endast annan försäkring än sådan tjänstepensionsförsäkring som avses i första strecksatsen, och*

⁴ Senaste lydelse 2007:1419.

2. företagens avsikt med överlåtelsen vid överlåtelse tidpunkten är att den utgör ett led i att
- det överlåtande företaget efter överlåtelsen endast ska bedriva sådan tjänstepensionsverksamhet avseende tjänstepensionsförsäkringar och därmed sammanhängande verksamhet som avses i 4 kap. 5 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag, eller
  - det övertagande företaget efter överlåtelsen endast ska bedriva sådan verksamhet som avses i den första strecksatsen.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel att 9 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §⁵

Skatten uppgår till 15 procent av skatteunderlaget enligt 3 d § första och fjärde styckena om inte annat följer av andra, fjärde, sjätte och sjunde styckena.

Skatten uppgår till 30 procent av skatteunderlaget enligt 3 d § andra-fjärde styckena som avser kapitalförsäkring eller sådant tjänstepensionsavtal som är jämförbart med kapitalförsäkring.

Med pensionsförsäkring likställs i denna paragraf sådana avtal om tjänstepension som uppfyller villkoren i 58 kap. 1 a § första stycket 2 inkomstskattelagen (1999:1229).

I det fall beskattningsåret är längre eller kortare än 12 månader ska skattesatsen jämkas i motsvarande mån. Sådan jämkning ska också göras om

1. hela behållningen på ett pensionsparkonto avskattas enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen eller avsättning som avses i 3 a § fjärde stycket helt upplöses under beskattningsåret,

---

⁵ Senaste lydelse 2012:269.

2. det kapital som hänför sig till en pensionsförsäkring avskattas enligt 58 kap. 19 eller 19 a § inkomstskattelagen eller 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, eller
3. en försäkring ska anses som en kapitalförsäkring enligt 58 kap. 2 § tredje stycket inkomstskattelagen.

Överlåts ett helt försäkringsbestånd från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett annat sådant företag eller sker fusion mellan sådana företag inträder det övertagande företaget i det överlåtande företags skattemässiga situation.

Överlåts ett helt försäkringsbestånd från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett annat sådant företag eller sker fusion mellan sådana företag inträder det övertagande företaget i det överlåtande företags skattemässiga situation. *Det som sägs i första meningen gäller också vid sådan överlåtelse av delbestånd som avses i 39 kap. 12 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett annat sådant företag. Detta gäller dock endast såvitt avser det överlåtna delbeståndet och under förutsättning att överlåtelsen uppfyller villkoren i 39 kap. 12 § tredje och fjärde styckena enligt samma lag.*

Överlåts ett försäkringsbestånd helt eller delvis från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett företag som inte är det, ska det överlåtande livförsäkringsföretaget betala avkastningsskatt för den del av året som företaget innehåft försäkringsbeståndet. Skattesatsen ska då jämkas i motsvarande mån. Detsamma gäller också vid överlåtelse genom fusion.

För den som efter överlåtelsen inträder som skattskyldig beräknas skatteunderlaget som om försäkringen innehafts hela året. Skattesatsen ska dock jämkas med hänsyn till den tid som skattskyldighet förelegat.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter att 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §⁶

Skatteplikt föreligger inte vid

- 1) förvärv från make, om förvärvet sker i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden för makarnas fasta egendom,

⁶ Senaste lydelse 2015:710.

- 2) förvärv genom byte i den mån ersättningen utgörs av annan fast egendom, om bytet sker för att åstadkomma en lämpligare fastighetsindelning eller utgör ett led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering,
- 3) sambruksförenings förvärv genom tillskott från medlem och samfällighetsförenings förvärv enligt 5 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
- 4) försäkrings- eller tjänstepensionsföretags förvärv från annat försäkrings- eller tjänstepensionsföretag i samband med sådant avtal om övertagande av det överlåtande företags hela försäkringsbestånd som avses i 14 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller 11 kap. 1 § lagen (2019:000) om tjänstepensionsföretag,⁷
  - 5) *sådan överlåtelse av delbestånd som avses i 39 kap. 12 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) från ett försäkrings- eller tjänstepensionsföretag till ett annat försäkrings- eller tjänstepensionsföretag, om överlåtelsen uppfyller villkoren i 39 kap. 12 § tredje och fjärde styckena enligt samma lag,*
- 5) förvärv av järnväg som ska inskrivas i särskild ordning, eller av mark för sådan järnväg,
- 6) kommuns eller annan menighets förvärv av mark som enligt detaljplan eller områdesbestämmelser ska användas för allmän plats, begravningsplats eller för sådant ändamål som enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) medför att byggnad för ändamålet ska anses som specialbyggnad,
- 7) förvärv av kronojord genom skatteköp eller annars på grund av skattebrev,
- 8) förvärv av ständig besittningsrätt till ett kronohemman eller ett
  - 6) förvärv av järnväg som ska inskrivas i särskild ordning, eller av mark för sådan järnväg,
  - 7) kommuns eller annan menighets förvärv av mark som enligt detaljplan eller områdesbestämmelser ska användas för allmän plats, begravningsplats eller för sådant ändamål som enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) medför att byggnad för ändamålet ska anses som specialbyggnad,
  - 8) förvärv av kronojord genom skatteköp eller annars på grund av skattebrev,
  - 9) förvärv av ständig besittningsrätt till ett kronohemman eller ett

⁷ Föreslagen lydelse enligt prop. 2018/19:161.

- krononybygge, då på grund av förvärvet inrymning vinnns i sådan rätt,
- 9) upplåtelse av tomträtt i en nybildad fastighet, vars mark tidigare helt eller till övervägande del ingått i en fastighet som varit upplåten med tomträtt till samme tomträttshavare, och
- 10) förvärv som annan än den som avses under 6 gör av mark för allmän begravningsplats eller mark för sådan specialbyggnad enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen som är bårhus, krematorium eller byggnad som används för skötsel av allmän begravningsplats.
- krononybygge, då på grund av förvärvet inrymning vinnns i sådan rätt,
- 10) upplåtelse av tomträtt i en nybildad fastighet, vars mark tidigare helt eller till övervägande del ingått i en fastighet som varit upplåten med tomträtt till samme tomträttshavare, och
- 11) förvärv som annan än den som avses under 6 gör av mark för allmän begravningsplats eller mark för sådan specialbyggnad enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen som är bårhus, krematorium eller byggnad som används för skötsel av allmän begravningsplats.